

นริศรา สธนเสาวภาคย์ 2545: การวิเคราะห์ศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อเป็นที่มา
ของรายได้นอกภาคเกษตรกรรม ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ) สาขา
เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ ปรธานกรรมการที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สมาลี สันติพลวุฒิ, ปร.ด. 209 หน้า
ISBN 974-357-309-7

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหลักการ นโยบายการจัดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนและการท่องเที่ยวเชิง
เกษตร วิเคราะห์ศักยภาพของการท่องเที่ยวเชิงเกษตรตามองค์ประกอบในระบบการท่องเที่ยว รวมถึงวิเคราะห์ศักย
ภาพของการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อเป็นที่มาของรายได้นอกภาคเกษตรกรรม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ ผู้
ประกอบการหรือเจ้าของสวนจำนวน 23 ราย และนักท่องเที่ยวจำนวน 293 ราย ศึกษาในพื้นที่ท่องเที่ยวคลองตลิ่งชัน
ท้าว จังหวัดกรุงเทพฯ ท่องเที่ยวเกษตรล่องเรือชมสวนเลียบคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม และหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิง
อนุรักษ์บ้านทรงไทยปลายโพงพาง จังหวัดสมุทรสงคราม โดยนำผลการสัมภาษณ์มาคำนวณเป็นคะแนนในการ
วิเคราะห์ศักยภาพตามองค์ประกอบในระบบการท่องเที่ยว นอกจากนี้วิเคราะห์ความคุ้มค่าของโครงการโดยใช้แนวคิด
ในการวิเคราะห์จุดคุ้มทุน

ผลการประเมินศักยภาพทั้ง 3 แห่ง พบว่า ท่องเที่ยวเกษตรล่องเรือชมสวนเลียบคลองมหาสวัสดิ์มีศักยภาพ
ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรสูงสุดโดยมีคะแนนบ่งชี้ศักยภาพ 80.15 คะแนน รองลงมาคือหมู่บ้านท่องเที่ยว
เชิงอนุรักษ์บ้านทรงไทยปลายโพงพาง และท่องเที่ยวคลองตลิ่งชันท้าวซึ่งมีคะแนนเท่ากับ 76.19 คะแนน และ 71.53
คะแนน ตามลำดับ และทางด้านความคุ้มค่าของโครงการพบว่า หมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านทรงไทยปลาย
โพงพางและท่องเที่ยวเกษตรล่องเรือชมสวนเลียบคลองมหาสวัสดิ์มีผลการดำเนินงานคุ้มค่ากับการลงทุน เนื่องจากมี
จำนวนนักท่องเที่ยวที่แท้จริงมากกว่าจำนวนนักท่องเที่ยว ณ จุดคุ้มทุน โดยจำนวนนักท่องเที่ยวที่แท้จริงเท่ากับ
12,000 คน และ 2,116 คน ตามลำดับ ในขณะที่จำนวนนักท่องเที่ยว ณ จุดคุ้มทุนคือ 233 คน และ 761 คน ตาม
ลำดับ แต่ท่องเที่ยวคลองตลิ่งชันท้าวมีผลการดำเนินงานที่ไม่คุ้มค่ากับการลงทุน เนื่องจากจำนวนนักท่องเที่ยวที่แท้จริง
เท่ากับ 14,400 คน ในขณะที่จำนวนนักท่องเที่ยว ณ จุดคุ้มทุนคือ 15,783 คน นอกจากนี้ จากการประมาณการใน
ระดับจังหวัดพบว่า การท่องเที่ยวเชิงเกษตรจะก่อให้เกิดรายได้นอกภาคเกษตรกรรมในจังหวัดกรุงเทพฯ เท่ากับ
14,468.81-15,025.30 บาทต่อครัวเรือนต่อปี ก่อให้เกิดรายได้นอกภาคเกษตรกรรมในจังหวัดนครปฐมเท่ากับ
3,941.11-10,640.98 บาทต่อครัวเรือนต่อปี ก่อให้เกิดรายได้นอกภาคเกษตรกรรมในจังหวัดสมุทรสงครามเท่ากับ
17,870.84-47,655.57 บาทต่อครัวเรือนต่อปี และก่อให้เกิดรายได้นอกภาคเกษตรกรรมแก่ภาคกลางเท่ากับ
34,734.76 บาทต่อครัวเรือนต่อปี

จากการศึกษาครั้งนี้เสนอแนะให้มีการเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนแก่ผู้ประกอบการและ
นักท่องเที่ยว รวมถึงควรมีการประเมินผล และตรวจสอบผลกระทบที่เกิดจากการจัดการท่องเที่ยวอย่างสม่ำเสมอ ทั้ง
จากการประชุมของผู้ประกอบการ ประชาชนในท้องถิ่น ตลอดจนนักท่องเที่ยว เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้มี
ศักยภาพมากยิ่งขึ้น

นริศรา สธนเสาวภาคย์

ลายมือชื่อนิสิต

สมาลี สันติพลวุฒิ

ลายมือชื่อประธานกรรมการ

12 / กข. / 45

Narissara Sathanasaovapak 2002: An Analysis of Potential in Agrotourism Development for Non-farm Income. Master of Science (Business Economics), Major Field Business Economics, Department of Economics. Thesis Advisor: Assistant Professor Sumalee Santipollavut, Ph.D. 209 pages.
ISBN 974-357-309-7

This study aims to review the principles of sustainable tourism and agrotourism, to analyze the potential of agrotourism through the components of tourism system and the potential in agrotourism for non-farm income. The samples were 23 entrepreneurs and 293 Thai tourists of agrotourism in Thong Thiew Klong Taling Chan Tour, Bangkok province, Thong Thiew Kaset Long Ruar Chom Suan Mahasawat, Nakhonpattom province, and Moo Ban Thong Thiew Cheang Anurak Pny Pong Pang, Samutsongkhram province. The data compiled were used to score for indicating the potential of agrotourism of each area. Besides, the worthiness of the projects were analyzed by break-even point (BEP).

The results of the study showed that Thong Thiew Kaset Long Ruar Chom Suan Mahasawat was the most potential for agrotourism development indicating by 80.15 scores. Moo Ban Thong Thiew Cheang Anurak Pny Pong Pang and Thong Thiew Klong Taling Chan Tour had the following scores of 76.19 and 71.53, respectively. In addition, Moo Ban Thong Thiew Cheang Anurak Pny Pong Pang and Thong Thiew Kaset Long Ruar Chom Suan Mahasawat had the number of actual visitors more than that of break-even visitors, since there were 12,000 and 2,116 actual visitors compared to break-even visitors of 233 and 761, respectively. On the other hand, Thong Thiew Klong Taling Chan Tour had 14,400 actual visitors compared with break-even visitors of 15,783. The estimate showed that agrotourism would create non-farm income for Bangkok province from 14,468.81-15,025.30 Bath per household per year, 3,941.11-10,640.98 Bath per household per year for Nakhonpattom province, from 17,870.84-47,655.57 Bath per household per year for Samutsongkhram province, and equal to 34,734.76 Bath per household per year for the central region.

The study recommends that the government should provide more knowledge of sustainable tourism to both entrepreneurs and tourists. Evaluation and impact assessment of agrotourism from various stakeholders, including entrepreneurs, people in the community, and tourists should be conducted for enhancing the potential of agrotourism.

Narissara Sathanasaovapak

Student's signature

Sumalee Santipollavut 12/5/02

Thesis Advisor's signature